

Es complix una dècada de l'incendi d'Horta de Sant Joan on van morir cinc bombers dels GRAF Lleida i un altre va resultar ferit de gravetat. La tragèdia va suposar un sotrac fort per als veïns d'Horta de Sant Joan, però el territori ha sabut passar pàgina mentre encara s'espera el judici als dos acusats de provocar el foc l'any 2009.

Deu anys de la tragèdia d'Horta de Sant Joan

Horta de Sant Joan Andreu Prunera

El monòlit amb els cinc noms seixuix en peu, a la falda del massís dels Ports, molt a prop de la població d'Horta de Sant Joan. El silenci és sepulcral, i només el cant dels insectes trenca la pau de l'indret. Sobre el monòlit, un encenedor dels bombers, que corona cinc blocs de fusta, amb els noms de David, Pau, Jaume, Jordi i Ramon. **"És una ferida que, tot i que sembla tancada, sents que fa mal quan la toques"**, explica l'alcalde d'Horta de Sant Joan l'any 2009, Àngel Ferràs.

El 20 de juliol d'aquell any, el foc començava a cremar a la partida dels Reguers. El cos de Bombers va desplegar ràpidament tot l'operatiu, es van evacuar ràpidament les masies properes i els esforços es van centrar a defensar el foc de les poblacions properes. No es preveia un dels incendis més agressius dels últims anys però l'endemà tot va canviar.

A primera hora de la tarda, l'entrada del vent de Garbí va descontrolar el foc. Les flames van envoltar sis bombers del Grup d'Afectació Forestal (GRAF) Lleida. Jaume Arpa, Jordi Moré, Ramon Espinet i David Duaigües van morir lluitant contra les flames i dos bombers van haver de ser traslladats d'urgència a l'Hospital de la Vall d'Hebrón. Al cap de quatre dies, Pau Costa també moria a causa de les cremades, mentre que Josep Pallàs sobreviuria amb cremades al 75% del cos.

El foc acabaria cremant unes 1140 hectàrees, una quantitat petita en comparació a altres focs, com el de la Ribera d'Ebre d'este estiu, que ha afectat més de mil hectàrees, però les pèrdues van ser infinitament superiors.

"La tragèdia va trencar el cor de molts veïns d'Horta, que van veure com morien cinc persones defensant-los del foc, es cremava el terreny i els polítics feien

ELS DIES CLAU

20 de juliol del 2009

El foc s'origina a la partida dels Reguers, al terme municipal d'Horta de Sant Joan. Els Bombers despleguen l'operatiu amb mitjans terrestres i aeris. No és un dels incendis més agressius que s'hagen patit a Catalunya.

21 de juliol

Continuen les tasques d'extinció de l'incendi. Els bombers treballen quan, a primera hora de la tarda, el vent de garbí descontrola el foc i atrapa un grup dels GRAF Lleida. El rescat aeri no arriba i moren quatre dels Bombers. El cinquè perdria la vida quatre dies més tard a l'Hospital de la Vall d'Hebrón.

3 d'agost

Es dona per extingit l'incendi. Ha afectat prop de 1.140 hectàrees.

10 de gener del 2010

Els Mossos d'Esquadra detenen Lorenzo Forner i Antonio Paz veïns de l'Aldea i de Càlig com a presumptes autors del foc. L'arrestament de la policia s'havia tancat apuntant a un llamp com a causa de l'incendi d'Horta de Sant Joan.

27 de febrer

Els dos acusats de provocar el foc estan en llibertat després de pagar la fiança. Han de comparèixer davant el jutjat cada quinze dies i no poden sortir de l'Estat.

25 de novembre

La jutgessa de Gandesa imputa el director de l'operatiu, Carles Font (Delta 0) com a possible responsable de quatre delictes d'homicidi imprudent i un altre de lesions greus.

15 de març del 2013

Arxiven la causa contra Delta 0. La fiscalia havia canviat de parer i li demanava l'absolució, mentre que les famílies dels GRAF seguïen personats com a acusació particular.

30 de setembre del 2014

Les famílies dels bombers morts i la Generalitat pacten la indemnització, de prop d'un milió d'euros.

2020

Es preveu que se celebri el judici contra els dos acusats de provocar el foc. La defensa demanarà "delació indeguda" pel retard del procediment.

Un grup de bombers s'agrupen després de conèixer la tragèdia, el 21 de juliol del 2009. /

Cinc bombers dels GRAF Lleida van perdre la vida després d'un canvi de vent que els va deixar atrapats

política amb l'incendi", assegura el periodista i cronista d'Horta de Sant Joan, Xavier Garcia.

Amb la tragèdia, el president de la Generalitat, José Montilla, el vicepresident Josep Lluís Carod Rovira i el conseller d'Interior, Joan Saura, acudien a l'incendi. També ho faria el llavors cap de l'oposi-

ció, Artur Mas, i les ministres de Defensa, Carme Chacón i la de Medi Ambient, Elena Espinosa.

Un cop extingit el foc, l'incendi d'Horta de Sant Joan va continuar al focus mediàtic durant mesos. Primer, per la detenció al gener del 2010 dels dos presumptes autors de provocar el foc: Antonio Paz -veí de l'Aldea- i Lorenzo Forner -de Càlig, al Baix Maestrat- i que, en una primera instància haurien reconegut a la policia que van fer una foguera al lloc de l'incendi i després ho haurien negat davant el jutge.

Les detencions i la hipòtesi que l'incendi havia estat provocat van

donar un gran cop d'efecte al cas. La instrucció policial havia acabat atribuint l'origen del foc a la caiguda d'un llamp. Tres dies després de les detencions, *El Periódico* publicava a la portada una imatge colpidora d'un dels dos acusats, amb les mans al cap i actitud divertida, mirant a la càmera mentre, de fons, el bosc ja cremava amb força. **"Les detencions van ser un altre cop per a la gent d'Horta, però a la vegada va confirmar el que molts veïns ja sospitaven: no havia estat un llamp. La versió oficial no va generar gaire confiança"**, assegura Àngel Ferràs.

Deu anys després, el judici als dos acusats -als quals se'ls imputa

quatre delictes d'homicidi imprudent, un altre de lesions greus i també el de provocar incendi forestal- encara no s'ha celebrat i els advocats de la defensa esgrimiran "la dilació indeguda" del procediment per a demanar una rebaixa substancial de les penes, que es podrien quedar en uns quatre o cinc anys de presó.

DELTA 0 Paral·lelament al cas dels dos piròmans, també es va obrir una investigació al voltant de l'operatiu que es va seguir durant l'incendi. La jutgessa d'instrucció de Gandesa llavors, va imputar el director de l'operatiu, Carles Font -conegut com a Delta 0- com a pre-